

Скөтвиқом кыпөдөм да паскөдөмөмүн мероприяҕи-јојас јылыг

Советјас Ставсоюзса VII-д сјезд вылын ЧЕРНОВ јортон вөчөм докладыс *)

—Мөд пјатлетка план сертї,—заводїтө ассыс докладсө Чернов јорт,—мијанлы колд кыпөдөм вөвјаслыс јурлысө 11,5 прөцент вылө, гырыс јөла скөт-лыс—60,9 прөцент, порөјас-

лыс—274 прөцент, кбзајас-лыс да ыжјаслыс—84 прө-цент, гортын вїзан курөп-пөткајаслыс—150 прөцент вылө.

—Тї помнїтанныд,—воқ нубдө Чернов јорт,—парҕїја 17-дө сјезд вылын Сталин јортон сетөм индөд-сө сы јылыс, мыј 1934 дө во став скөтвиқан овмөсын вермас і должен лоны перелом вбчаң воҕн. Тајө колөм каднас мијан ем-нїн бьд өкас продуктивнөј скөт куҕа прїрост. 1934-дө воын јул төлысөа учотыс даннөјјас вїсталөны, мыј во-гөгөрөн јурлыдлөн содөмыс лої: гырыс јөла скөт куҕа—10,6 прөцент, порөјас ку-ҕа—44,6 прөцент, ыжјас да кбзајас куҕа—3,4 прөцент. Сөмын вөвјас јур лыдын мијан вөлі чїндө 5,5 прө-цент вылө. Перепїс непол-нөј даннөјјас сертї 1935-дө воза јанвар 1-ја лун кежлө 1933-дө воза јанвар 1-ја лунса јурлыд дїндө мијан ем гырыс јөла скөтлөн прї-рост 31 прөцент вьчлө, порөјаслөн—118 прөцент, ыжјаслөн да кбзајаслөн—11 пр. вылө.

Колөм воза јун төлысө поҕын јул төлысө заводїт-чїдөн парҕїја ЦК-лөн пле-нум сетїс практикскөј ин-дөдјас скөтвиқом кыпөдөм куҕа, став парҕїнөј да советскөј организацијас воқ сувтөдїс боевөј моғ-дөзерїтны став чужөм мо-лоднөкскө. Вьлынжык индөм лыдпәсјас вїсталөны, мыј 1934-дө воза арын мї вїзім унжык молоднөкскө.

Воқд Чернов јорт сувтлө сы вьлө, кызї кыптө скөт-јурлыдыс торја крајјасын, областјасын да республика-јасын да индө, мыј скөтви-қом кыпөдөм вөкыда су-лалө сыс, кушдөм вьнман-нө пунктөны парҕїнөј ор-ганизацијас вїзүм овмөс вопрөсјас вьлө.

*) Бөстөма „За коммунистическое просвещение“ газетыс.

—Сталин јорт 17-дө парт-сјезд вылын индїс, мыј скөт-виқан ужө көлө бөстчыны став парҕїнөјјаслы і бес-парҕїнөјјаслы. Онї парҕїја да правїтејство сетїсны мијан кїд јон друждө—скөт-виқом кыпөдөмүн государ-ственнөј план.

Мөдым кыпөдөны да пас-көдөны скөт стадо, колдө вїдны да бытны став мо-лоднөкскө. 1935-дө воын-нїн мијанлы колд бытны 11,5 мїллон кукаң, 16,6 мїллон балд да кбза пі, 14,8 мїл-лон порө пі, 2,1 мїллон чан.

—Өтї мөдыжыд мөгдөн лөд кукаңјас кулөмкөд тышкаөм, сьдө вөбдчыны, мөдым нїдтї кукаң ез кув. Мї тбдам сурс колхозјас,—вїсталө аплөдїментјас шы улын Чернов јорт—кодјас-лөн 1934-дө воын-нїн чужөм кукаңјас нөтї ез кувны. Сїјө вермөмјассө шөддїс-ны-нїн чон рајонјас Укра-їнаы, Војвыс крајын да странаын мукөд места-јасын.

Воқд докладчїк сувтлө скөтвиқом кыпөдан, ужын колхозно тбварнөј фермајас ыжыд тбдчанлун вьлө. Сїјө тбдчөдө, мыј государствен-нөј план сертї 1935-дө воын колд котырты 70 сурс вьлө колхознөј скөтвиқан ферма.

1937-дө во кежлө,—воқд нубдө докладчїк,—мијан мө-дым ез вөв нїдтї мбстөм кол-хозчык.

—Мијан—тбдчөдө сорнї-сө помалїгөн Чернов јорт,—ыжыд урон лої скөтвиқом-ын вїзүм овмөс реоргани-зүтїгдөн. Мијан врајас ез еща кїстны гдн, ез еща гїжны кабала вьлө, мыј Сојузын вїзүм овмөс кїсөд. Врајас ворсөсїсны. 1934-дө воын-нїн парҕїја, советјас да колхозјас вбчїсны перелом скөтвиқом кыпөдөмын. Вөлікөј вожд Сталин јорт вөскөдлөм улын советјас, чөмелнөј органјас да кол-хозјас скөтвиқомскө воқд јөт-кыштасны сїзі, мыј тајө уж-ын скөтвиқан планыс лөд не сдмын тыртөма, но і содтбдөн тыртөма. Гора аплөдїментјасдн сјезд вөвтөз Чернов јортлыс вөрнї помсө.

Скөтвиқом јона кыпөдөмөн мөгмөдам став корөмјассө вөлікөј социалистическөј странагыс

Чернов јорт доклад куҕа Војвыс Крајисполкомын јуралыс Прјадченко јортлөн рөч *)

Гырыс вермөмјас подув вы-лын, кодјасөс шөддїс мијан Советскөј Сојуз промышлен-ност да полөводство куҕа, лої лөбөдөма став колава условїө-јассө сы вьлө, мөдым матыса кадө разрөшїтны і скөтвиқан проблема.

Докладјасыс мї кыдым, мыј кызын республикајас, крајјас да областјас, скөтвиқан уж вөс-становїтөмө боевөја вклучїтчө-мөн, 1934 воын-нїн лої шөддө-дөма определөннөј вермөмјас, кодјас вїсталөны сы јылыс, мыј тајө воыс лөд перелөм-нөјдөн.

Мөным кажїтчө, мыј мијан-лөн ем став основаннөыс сы вьлө, мөдым тајө трїбунавыв-саныс шуны, мыј 1935 воын вермам дај колд еща вьлө кыкмындаавны сїјө вермөмјассө, кодјасөс мї шөддїс колаи воө.

Гырыс скөт паскөдөмын по-ложїтельнөј итөгјас шөддїс і Војвыс крај, кодоң прөставї-тельнас мө і лоа. Тї тбданныд, мыј Војвыс крајлөн скөтвиқө-мыс бөстө торја места Советскөј Сојузын, сы понда, мыј мијан-лөн ем холмогорскөј скөтлөн јона дона порөда, кодї аслас качөствојасдн лөд, пөжалуј, мөд-бур порөдаөн Советскөј Со-јузын.

Та кыңчї мї нөшта лоам крајлөн, көнї унжык өтүвтөма стадаөс, кодөс мї пөштї ставнас вїзім реорганизационнөј кадө.

Гырыс скөтлөн общөј пого-ловјөыс онї Војвыс крајын лөд 1.100 000. Количөственнөј по-казателјас куҕа мї вөбдчїм-нїн 1930 во дорөз. Перепїолөн мөдвозда итөгјасыс өсетөны ми-јанлы сөщөм даннөјјас, мыј молоднөклөн содөмыс 1933 во-ын мијан лөд унжык 30 прө-центыс. Мијан ем 4380 молөч-но-тбварнөј ферма сенї 450 сурс јур гырыс скөт поголовјөсн.

Сїз-кө мијанлөн став гырыс скөтлөн матө жыныс лөд мо-лочно-тбварнөј фермајасын.

Молоднөк вїзөм куҕа мијан-лөн ем сїз-жө положїтельнөј петкөдласјас. 1932 воын-кө молоднөклөн отходыс крај па-ста шөркөдө вөлі 21,8 прөцент. а 1933 воын 17,8 прөч., 1934 воын отходсө мї өсетїм сөмын 9,5 прөч. Збылмөсө, тајө от-ходыс сїз-жө абу нормальнөј, і мијанлы колд козовны сы по-да, мөдым сїјөс нөшта зөв јона чївтыны, но тајө петкөдласјас-ыс вїсталөны-нїн, мыј мї вө-лөдчїм-нїн ужсө нуөдны сїзі, мөдым вїзны кызын прїплөдсө. Мијан ембө рајонјас, најө шу-

*) Бөстөма „Колхозник Севера“ газетыс.

өсїны докладчїкјасөн, кодјас пөштї ставнас вїзөны молод-нөклыс прїплөдсө. Нырнубдан рајонлөн, кодї өаммїс кыз колд котырты скөтвиқан ужсө, лөд Јемецкїј рајон, көнї скөтыс мөдөсө холмогорса порөдаыс. Тајө рајонас 1934 воын отход-ыс лої сөмын 2,3 прөч. Тајөс поҕө, пөжалуј, шуны нормаль-нөј отходөн.

Мөным кажїтчө колаиңн лөд сувтөдөны өтї практикскөј во-п-

рос, код јїтчө јаз поставка плавн тыртөм организүтїгдөн. Тї тбд-анныд, мыј мијанлөн уна рајон-јасын скөтыс зараңїтчөма епї-демическөј вїөмјасөн. Тајө вїөмјасысыс паскавны тбдчы-мөвја отсалө скөт нубдөмсө омөла организүтїөмыс. Тајө делөсө колд бөотны торја вї-қөдөм улө. Наркомчөм објаван-нөстөн лөд—пыдыоан тбдман-ныс тајө вопрөсө, өд скөтсө неорганизованнөја нуөдөмыс да сїјөс неорганизованнөја вїзөмыс, унаыс отсалө епїдемическөј вїөмјасыс паскавны.

Заслуживајтө вьнманнө гырыс молөчно-тбварнөј фермајас јы-лыс вопрөс, кодї мијан Војвыс крајын ем-нїн некымын өөјас. Тајө гырыс молөчно-тбварнөј фермајасыс, көнї ем 500-800, а вөөг і оурс јур, өтї воын өсетөны сөщөм прїплөд, кытыс поҕө организүтїны кык, а то і куым пөр раҕмера ферма. Мијан уна фермајас, кодјасөс перегру-ңїтөма скөтөн. Козмас органи-зүтїны скөтсө нуҕдөдөм чон стадајасдн мукөд колхозјасө, кодјаслөн абуөө фермајасыс. Тајө делөмыс вьлө кредитсө козмас организүтїны сїзікөн, мөдым отсавны тајө фермајасас став полноценнөј скөтсө став-нас вїзөм мөгмө да паскөдөны МТФ-јасыс өсетө.

Рајонјасыс, көнї паскадөма скөтвиқөмыс, скөтвиқөмсө воқд вьлө паскөдөмын ыжыд пер-өпективјасө рајонјасыс, кызї Војвыс крај, колд быт артавны специфическөј условїөјассө кө-рүм база паскөдөмын поҕа-луналыс. Сөщөм рајонјасын, кызї мијан крај, колд мијанлы орга-нїзүтавны специалнөј мелїора-тивнөј станцијас, Чөлаб за-водса „Сталїнец“ тракторјас өсетөмын, мөдым најө отсөгөн поҕө вөлі пыртны оборотө вьлө целїннөј мујас да нуөдны мелїоративнөј ужјас, вїзјас бур-мөдөм куҕа ужјас да с. в. Та-

төг өбкыд тышкаоны көрүм база паскөдөм вөсна.

Колд вїөтавны некымын кыв вөв јылыс, кодї мијан условїөјасын ворсө зөв ыжыд рөл. Мї лоам вөрөкспорт өв-мөса крајлөн. Вөрлөзөм куҕа ыжданаөс мијан крај Сојузын бөстө перөвөја места. Сө оурс в ө в ј а с став төв чөж-нас мијанлөн удалөны вөрлө-завнїјасын. Вөвјаслыс поголов-јөсө мијанлы колд оз сөмын вїзны, но і өбөспөчїтны сы-лыс вөспрөизводствөсө. Та кыңчї колд нуөдны мукөд кө-ңајственнөј мөрајасысө чон өіөтөма, кодјас өөкөн мыјкө мында көкнөдїсны тыглөвөј ужсө вөв вьлө.

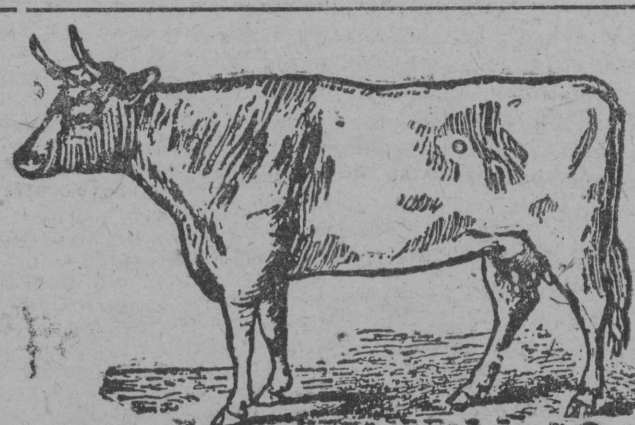
Мөлотов јорт аслас докла-дын пасїс вөрлөзөм механї-чїрујтөм куҕа ужсө чїк тыр-мытөмөң. Тајө вьнөбдчө мијан ужалаи практикөдн. Мөлотов јорт тајө өлөдөмөс мї објаван-нө вбчны практикскөј вьвод-јас да заїмїтчыны вөрлөзөм механїзација вопрөсјасдн, өбөс-пөчїтны механїзмөсө өдјөңжык пыртөм трудојомнөј көр ужјас вьлө да сїзікөн чївтыны кыс-каөдөмсө вөвјасөн.

Колд сїз-жө став вьнөн тбд-чөдөмы скөтвиқан өзмөслам ква-лїфицированнөј кадр гөтөвїтөм-лыс вьнөчнөсө. Мијанлы колд шөддөны сїјөс, мөдым кад-рјас, кодјас заңїмајтчөны скөт-виқан делөөн, быт вөліны ус-төјчвөјжө. Колд јона бурды-ка бөрјыны молөчно-тбварнөј фермајасө руковөдїтелјасөс і см бөрүн, көр најөс бөрјам, закрөплөјтны дыржык кежлө—кык-кујим і увҕчк во кежлө. Колд быт лөбөдөны тајө јөсөб гөтөвїтөм куҕа пыр действү-тана курсјасысө өіөтөма. Кадр-јас гөтөвїтөм, пөжалуј, сїјө мөдөв рөшајүшщөј мөг тајө етап вьлың, і татчө мијанлы колд пыр-жө бөотөмын.

Молөчно-тбварнөј фермајас стрөїтөм воқд вьлө паскөдөмкөд шөщ колд сувтөдөны вопрөс скөтнөј двөрјас воқд вьлө стрөїтөм јылыс. Та бокоан Наркомчөмын козмас лөкныс мијанлы отсалөм вьлө дефї-цитнөј стрөїтельнөј материал-јасөн снабжөтан вопрөс регу-лїрујтөмын, кодї колд вїөтав-ны, сөщөм рајонјасын, кызї Војвыс крај, оз зөв уна ков. Мијанлөн ем тырымөн вөр, мөдым стрөїтны бур скөтнөј двөрјас, но отөклөдөн да көрт-туваөн тырымөмыс унаыс оз өет поҕанлуисө тајө двөрјасөд помавны стрөїтөмынас да аскадө пыртны сетчө скөтсө.

Скөтвиқан проблемөмо став важнөотсө артадөмөн, колд пыр-жө перөстрөїтчыны сөщөм ногөн, мөдым 1935 воын өбөс-пөчїтны скөтвиқөм воқд пас-көдөмын государственнөј плав ставнас өлөмө портөм.

Мї тајө трїбуна вьвоаныс сїз-жө, кызї көңајственнөјјас, доажөнө заңавїтны, мыј пар-ҕїја да мијан вөлікөј вожд Сталин јорт вөскөдөм улын матыса војасө скөтвиқөмын өбөспөчїтны сөщөм кыптөм, кодї ставнас кутас мөгмөдөны корөмјассө мијан вөлікөј со-циалистическөј странагыс. (А плодїөментјасө).

Радиолагы уж — комсомольској контроль улö

Шуомыс лоö зик веккыдöн

Сыктыварса первичној
организацијасын феврал
11 лунö мунис сојузној лун,
көнi обсуждайтисны Обком-
мол бюролыг шудм Проку-
шев да Тасин жылге.

Лестехникумса комсомо-
лечјас ставнас отлабодны
Обкоммол бюро шудмкөд,
кодлөн пышкөбснс веккөд-
ма комсомолечјас раднн
политическөј јовлун да клас-
сөвдөј суслун кыпөдөм
вылб.

Доклад куза выступа-
тнөјас висталдны, мыј раз-
ложитчөмдөн элементјасыс
емдөс i Лестехникумса ор-
ганизацијанн. Со, бостны
көт Павиндс, Пешаковдс,
Темнојевдс да Болотовдс,
најб кор-сурд јулывлдны.
Комсомолеч Јелохин пыш-
јалб общественној нагруз-
кајасыс. Лухнын — коми-
тетса плен отказыватчө
пропагандистлыг уж нудмыс.
Ракина омөла велөдчө по-
литшколаын.

Тайб ставсө тдбвылб
бостдөн, собранны шүис
котыртны сөшдм уж медым
организацијанн јонмдны
дисциплина да организовано-
ност, чорөддны тышсө ве-
дөдчдмыс качество кып-
ддмын, јонмдны классөвд
суслун да с. в. Собранны
примитис бид уж куза эк-
стренној меропријаттөјас.

Тайб-жө собранны вылас
Межогскіх выступлендыс
тнөвотчис, мыј сјдө дорјө
кычi бур преподавателдс,
партијано вөтлөм троцкист
Завјаловдс. Горкоммолдөн
мог—тдбмавын бура тайб
делдс да троцкист—вдсна
бордысөс кыкыны чорыд
кыккутөмд.

Комі комсомол организација гражданскөј война дырји

(Казтылөмјас. Пом. Заводитчөмсө вөдөд 15 №ыс).

Мөд случај влн Чукамыса зас-
таванн, көнi сд-жө унжыкыс в-
длны комомолечјас. Воэ асылан
өбрөсө уекөдчис белогвардејскөј
застава да воетис пызсан куза
лылбөн, көнi мнрнөја пукалис чо-
ныс мијан застава. Ребјата өд-
ва удитисны кватитны асыныс бер-
данкајасынсы i тагу сетиснн,
кытчө-сурд раздөдөмдөн. Котө-
ртисны најб мөльнча днө, көнi су-
далис мијан мөд застава. Застава
мөддис лыланы, мијанлыс пышјас
комсомолечјасөс белобандитјасөн
думайтөмдөн, но, тдбмалөм борн,
мыј пышјоны асланыс, пыр-жө
дугөддны лылөмсө. Бур, мыј,
пышјысјас" чоьычадн минисны,
во сы пыддн најблы лоi сетөма
чорыд взбучка.

Уна тышдөм сама случајјас б-
рын ребјата јона зев вежөснны,
лоины дисциплинированној кыкөд
дај смелжыкөс.

Нөјтыштим белөјјасөс

Белөјјаслыс разведкасө, кодле
пышјис мијан застава, ми Чука-
мыббө егө летөј да влгдн.
Комсомолечјаслөн настроенјенс
кыптис. Сетчө-жө мијан отрадө ст-
лаасиснн 30 мөрт гөгөр важ во-
јака, Пожыгса да Отса јортјас,
на пын влн дас гөгөр i Нувч.мса
партиној роботнјкјас.
Чукамын ми ставным решитим

Кушдм гажа да кыпөд тенаi өблөм
вылын, кор радио пыр те кызсан мича да
художественној передачајас. Уна сур-
јаслы өблөмдөчөс јикис Пјатнөкөјлөн хо-
рыс, арт. Коваловдөн мича ылымыс, ра-
бочөјјас заказ сертi концертјасыс да с. в.
Уна мильонјасөс котыртө героическөј
уждө радио пыр сетдм политическөј док-
ладјасыс. Уна мильонјас кывздны бөрја
јубрјас, јубрјас став му вылыс.

Уна сурјас велөддөны ИМЗО ин
(институт массового заочного обучения).
Радио мильонјасөс мобилизујтө страна
возын сулалыс көзәјственно-политическөј
мөгјас успешнөја олөмө пөртөм вөсна
тышб.

Но кычi-жө испөлзујтчө мијан радио?
Кычi комсомолскөј организацијас тжө-
дысдны радио уж бурмөддм вөсна, мед-
са-нн вешшавельнөј уж? Збыл болшеви-
скөј уж оз тыдав. Радио уж колб вунд-
дөм участөкдн. Комсомолскөј органи-
зијас зев еща ужалдны сы вылын, ме-
дым колана судтадз кыпөдны радиолагы
ужсө.

Со, Шонаты район. Вэрлөчанинјасын
ем 15 радиоустановка, но ужалб сөмын

3. Оз тырмыны батарејјас, лампочкајас
да с. в. А медым ескдн обеспечитны ма-
теријалјасдн, сы понда зев ещамыс кыпөд-
лөны өорнөсө комсомолскөј организација-
јас, медым ескдн вузөван организацијас
тырмынөи снабжәйтисны материјалјаснас.
Сурас зев уна лыфөдсан керка, гөрд пе-
лөс, колхоз, көнi өфирнөј установкајасыс
тупласдны бус пынн. Тамыс мыжабө, мед-
воз, комсомолскөј организацијас.

Мијан/областын зев омөла котыртөма
местној радиовещаннө. Радиовещаннө
микрофонјас испөлзујтөны сөмын пере-
кличкајас нудбалөм вылб. Мијанлы колб
гөгөрвогөмдөн, мыла днөд радиовещаннө
куза областувса комитет оз котырт ужсө
местној вещаннө куза радиоучолјасын?
Тырмытөмдөн сылөн лоб сјдө ужас, коты-
ртөма-кө ужсө сөмын областној станцијанн.
Сылдн мөгыс—мунны i уөдјасө да сөнi
котыртны вещаннө ужсө. I тайб ужас
колб бостчыны комсомолскөј органи-
зијасын!

Герпас вылын: Помөдднјаса тракт-
орној базаыс комсомолеч-трактористјас
кывздны радио.

Убијца өс суд шүис лыланы

Феврал 6 лунө, 23
часын, Областувса суд-
лөн специјалној колле-
гија Андрианов јорт пред-
седательствуйтөмөн вөчис
пріговор пионер Никита
Генинөс выгөјасы.

Віөм организујтыс
Кулаков Одрөјөс
пріговоритөма лыланы,
Кулаков Јогорөс 10
во көжлө, Анисковөс 8
во көжлө да Васичкинөс
5 во көжлө мшитны сво-
боданыс.

Суд мунан залө чу-
көртчыс колхозникјас
пріговорсө встретитисны
аплодментјасөн.

Каніщев.

Пионер Никита Генин лоб
Рытывыв областса Көчөлскөј
рајоныс. Сјдө влөи активној пи-
онерөн, декорөн. Сјдө шөфт-
вуйтис том кукаңјас вылын,
радејтисны Генинөс колхозник-
јасыс.

Никита влөи настојашщөј пи-
онер-лөкнөдөчө. Сјдө активноја
участвуйтис i школној оцөнга-
чөтаны i районувса „Көчөлскаја
правда“ гөзөтөмдөн.

Убијцамыс—Одрөј Кулаков,
куладчөј семјамыс петас. Нөјт-
лис пионер Павликовөс, пыр јуис,
хулганитис, гуоводывлис. Ставсө
тайб јубртөис Генин рајкоммолб,
но најб некушдөм мерајас ес
примитаныс. Кулаков влөи от-
радас „вожатөјөн“ да өиктса
пошта агентствөмн јуралмөмн.

Кулаков өиннас ес көсөм
адчыны лөг петөмысла пионер
Никитабс. I вот, короис кад да
Кулаков өис Генинөс.

Мильонјасамыс корөмсө про-
летарскөј суд мөгөдис.

судытлөг. Сөмын Вичабөж улын
мијан вылб вөскалi белөјјаслөн
разведка, но сјдө регыд сјјал.
Ми вөтөдчөм на борныс. Бара-жө
мијан кык комсомолскөј вөднн,
помчита, бомба мөз лебисны дөз
өктө, но сөнi некодөс ес адчыны.
Но сы пыддн коьмөдысас налы
удәјтчө—сјдө Мажа өктынн. Тәни
сд-жө кык кокјыв усөкөдчисны
өктө, гөитисны пот дом днө i
суисны сөж кулм белогвардејчөс.
Кыкыс на пысө вөвјалисны чет-
чыштыны пөсөјв пыр да пышјынн,
но коьмөдөс комсомолечјас век-жө
кунисны.

Мијан днөд да нимкод вылб, кык
вдла комсомолеч пыддн, Мажаын
најб лоины-нын кулмөмн. Коьмө-
дыс вөскалi зик случајно. Первој
ми сјдөс пукитм бачдт пыддн.
Сјдө гөитис өкт куза вөз вылын,
седлөтөг, шапкатөг, төлын өи
с теч дөрөм көжыс, кјас в ралан
ружөвдн. Ми төкөбө ег лыјөј сјдөс.
Влөм-кө, сјдө—белөјјасыс чебе-
сыс местној комсомолеч. Горд
көница адчөм борын, сјдө јөймис
нимкодөсла да тадi гөитис мијан
дөрө отсөг вылб i сјдөн јонмөдис
мијанлыс виннымсө.

Ме сөкi өккычi ег вермы думә-
тнө, мыј тайб—будувщөј Обком-
молса секретар, Шура Нөс-
теров јорт.

Роч комсомолечјаскөд паныдасөм да мијан вер мөмјас.

Вичабөжө воис лыжыкјаслөн
бојөвөј отрад, көнi жычыс вөлн-
ны комсомолечјас Лоис встреча
валөн мијан комсомолечјаскөд.
Быдса рыт најб велөдөисны чу-

көрдн, да дөбөддисны воэ дей-
ствуйтөм вөлб план. Решитисны,
мыј местној комсомолечјас бост-
чаныс разведчикјасө да провод-
никјасө. Сд-жө војнас мијан Көрт-
керөсө кык комсомолет пөкөд-
чисны белогвардејчөјас ставб,
разведка: пыддн.
Мөд рыгнас отрад чоьнас вөр-
өдчис Көрткерөслап. Воэра рад-
јасас лыжыкјас пынн аснөсө вы-
лын кутөмнн шагәйтисны i мијан
комсомолечјас да комсомолкајас.
Вошөркад көжлө Көрткерөс влөи
бөстөма. Во өдмјас мијан ес лонн.
Комсомолечјас торжөствуйтисны.
Некымын лун мөсн, декабр 12-д
лунд, Көрткерөсын, а сөсөс i
Мажаын, влөи котыртөлөма первој
комсомолскөј јачөјкајас.

Пөзмөг вылб наступајтөм ми
воштим 9 јортөс, најб пынн боје-
вөј комсомолеч Бријант јор-
төс (мијан веккыд фланг Пөзмөгса
клатөшшө атакујтөмдөн, кытчө в-
лөи пукөбмабө белөјјас, сурп пуле-
мјөтөн лылөм улб). Но Пөзмөг
влөи бөстөма некымын минутаби
мијанб сы вылб чорыд удар вө-
чөмдөн.

Збыл вылб асөныс вынөс да
вылөжкөсө комсомолечјас петкөд-
дөны Нөбдөн өкт увса косын,
көнi тышкөсисны суткi гөгөр 40
градус көчөддн да коскөч лы-
мын. Ставсө ми отрадыс воштим
кыномөмн 50-60 гөгөр јортөс да
25 гөгөр вөдөмдн да ранитчөмдөн.
Усөмөјас пысө јукдн вөд i комсо-
молскөј состав вылб. Мијан комсо-
молкајас нуисны өкдыс уж пере-
вјазочној пунктнн.

Нөбдөн влөи бөстөма. Но меда
бур јортјасөс воштөмыс өккөд-
лунсө гөгөрвоис мијан пысө каж-
дөј да клантчис пөшшадатөг вөча-
вчаны врагјаслы.

Сјдө-жө војас ми думәјтнм вөп-
чыны белөјјас бөра, медым аск
атакујтнн Аныб, көнi воим јубр-
јас сертi белөјјис решитисны за-
держитчыны. Но обстојателство-
јасыс вежөсисны. Влөи пөлүчтөма
приказ воэд не вөрөдчынн, а
крепитчыны Шојааты—Пөдделној
вч вылын.

Мөнам вежөрбө пыдб пырис та-
тыс өтi кырина. Сјдө—кор ме,
срочној вызов сертi петi Нөбдөн-
ныс Сыктывардө, поп домыс
војын петгөн, көнi помещијтчө
влөи мијан отрадлөн штабыс, бид
комнатаи жоьжас багатырскөј
өмдөн уөснн, уна уөтөм вој вөсна,
музөм бојөјас. Ои комнатаи
тувылас вөмөдөн чөскида уөс
разведчца—комсомолка домна
Каликова. Сјдө влөи став по-
ходној снараженјенас. Сјдө кын
кулс винтовка. Ме адчыл сјдөс
медбөрјамыс: өбдун мысн сјдө
мунис белөјјасө разведкадн, влөи
вајбөн кутөма да, эверскөј, не-
мөртнога тдөвајтчөм борын, лы-
лөма Помөддн өктыс, „Зуд-Ку-
ма“ дорын.

1920-д вова мартын, белөј бан-
дајасыс крајөс вөсалтөм ком-
сомолечјас сд-жө прнмајтисны
участје.

Комсомолечјаслөн Војыв фронт лквиди- рујтөм бөрын уж.

Став тайб косөсан кадас коөја-
сын учствуйтөм кычi, РКСМ
организија вөчис зев жыд обш-

(Пөмсө вөдөд 4-өд мст-
бокыс).

